

csúns tájékoztatás. A pártalapszervezetek következetesebbek voltak a gazdasági munka ellenőrzésében, a döntések és intézkedések gazdaságpolitikai kihatásainak elemzésében. Emellett azonban többször bizonytalanok voltak a különböző érdekek megítélésében, egyeztetésében, következetesen a párttagság és a pártion kívüli dolgozók és vezetők szemléletének formálásában.

A pártszervezetek eredményesen támaszkodtak a tömegszervezetekben dolgozó kommunistákra, a gazdaságpolitikai célok megismertetésében és a feladatok végrehajtását segítő mozgósításban. A szakszervezet és a KISZ eredményesen szervezték a kongresszusaiak tiszteletére kibontakozott munkaakciókat, a munkaversenymozgalmat. Tevékenységükben szervezetter összekapcsolódott a gazdasági munka segítése, a politikai nevelőmunka és tagságuk érdekeinek védelme. Erőfeszítéseket tettek a dolgozók — mindenekelőtt a nők és a fiatalok — szociális és munkahelyi körülményeinek javítására, a bérezés és anyagi ösztönzés fejlesztésére, valamint napi problémáik és ügyeik intézésére.

A tömegszervezetek gazdaságszervező, politikai nevelő, tömegmozgósító tevékenységének sikereit azonban meggyenkben is beárnyékolják a fejlődést gátló gazdasági jelenségek és folyamatok. Ezek szoros összefüggésben vannak a pártszervezetek gazdaságszervező munkájának fogyatékosságaival csakúgy, mint a gazdaságvezetés gyengeségeivel.

Gazdasági fejlődésünk fontosabb tapasztalatai:

1. A megyei pártbizottság állásfoglalásában 1971-re célul tűzte ki, hogy meggyenk gazdasági fejlődése a korábbi évek tendenciájának megfelelően az országos átlagot meghaladja. E célkitűzés a mezőgazdaságban megvalósult, az ipari és építőipari termelés növekedési üteme azonban kis mértékben az országos átlag alatt maradt. Az iparban az utóbbi évekre jellemző dinamikus — az országos átlagot meghaladó — ütem mérséklődött. A II. félévben a termelés kezdett visszaesni, elsősorban a könnyűipar területén. Ez utóbbi részben a nyugati piacok dekonjunktúrájával, illetve a hazai megrendelők szerződésfelmondásaival, fizetési nehézségeivel kapcsolatos.

Az ipari termelés növekedési üteme ágazatonként eltérő. A nehézipar gyors ütemű fejlődése, a könnyű- és élelmiszeripari termelés növekedési ütemének visszaesése, illetve stagnálása következtében a megye iparában növekedett a nehézipar részaránya, jelentősége. Pozitív jelenség, hogy az iparban a termelés 5 százalékos emelkedését változatlan létszámmal érték el — így az egy foglalkoztatottra jutó termelés értéke 5 százalékkal magasabb az előző évihez viszonyítva. Az elért többlettermelést így teljes egészében a munka termelékenységéből biztosították, túlteljesítve a megyei pártbizottság állásfoglalásában meghatározott célkitűzést.

A termelés növekedési ütemét jelentősen meghaladja az exportértéke-

sítés emelkedése. Mintegy 14—15 százalékkal több 1971-ben a külföldi értékesítés, mint 1970-ben. Az exportban továbbra is az élelmiszeripar adja a kiszállítások döntő részét. Javult az export gazdaságossága, egyes vállalatoknál csökkentek a szubvenciók. Továbbra is a szocialista piacokat helyezi előtérbe megyénk vállalatai.

Figyelemre méltó, hogy az év második felétől kezdve jelentkező realizációs gondok következtében a megyében több mint 80 millió forinttal — 26 százalékkal — nőtt a vállalatok késztermékkészlete.

2. A megye építőiparának építészeti tevékenysége az országoslag azonos ütemben fejlődött, több építmenny készült el 1971-ben, mint amennyit elkezdtek. Ezzel csökkent a kivitelezés alatt álló építmények száma, növekedett az építőipari tevékenység koncentrációja. A foglalkoztatottak száma az előző évinél mérsékeltebben emelkedett, de a termelés növekedésében így is közel akkora szerepet játszott, mint a termelékenység fokozása. A megye építőipara a jelentkező építési igényeket nem tudta kielégíteni. Ennek következtében a megyén kívüli székelyi építőipari vállalatok megyei építőipari tevékenysége emelkedett, s elérte az össztevékenység egyharmadát.

3. A mezőgazdasági bruttó termelés 15—18 százalékkal, termékértékesítése pedig 20—23 százalékkal nagyobb az 1970. évinél. Ez utóbbi meghaladja a kimagaslóan jó 1969-es esztendő is. A főbb növényi termékekből 30—50 százalékkal több termelt, mint 1970-ben. A sertésállomány rekord létszámot ért el, s a hústermelés 50 százalékkal több az 1970. évinél. Megállt a szarvasmarha-állomány csökkenése, sőt az év végi állomány 1—2 százalékkal magasabb az év elejihez viszonyítva.

4. A vállalatok és szövetkezetek belső szervezettsége, mozgékonyasága engedett merevségéből, termelésük jobban igazodott a piaci igényekhez. Vannak törekvések a jövődelméző termékek gyártásának fokozására, a gazdaságban termékek termelésének csökkentésére, bár az utóbbi olykor a lakosság által kérészt árucikkekre is kiterjedt.

5. A gazdálkodás eredményét tükröző vállalati nyereség és szövetkezeti bruttó jövedelem tömege — az előrebecsülés szerint — megyei átlagban a tervezettet elérte, s mintegy 10 százalékkal több a tavalyinál, ugyanakkor rendkívül differenciáltan jelentkezik. Az iparon belül a nagyvolumen képviselő könnyűiparban a nyereség az előző évi szinten maradt. A többi ipari ágazatban az átlagosnál gyorsabban növekedett, az építőiparban azonban csökkent. Az élelmiszer-gazdaságon belül az élelmiszeripar nyeresége nőtt, az állami gazdaságokban csökkent, a szövetkezeti gazdaságokban pedig valamelyest emelkedett. A mezőgazdasági nagyüzemek közel egyharmada veszteséggel, illetve alaphiánnyal zárta az évet. Ennek alapvető okai: az elmúlt évi ár- és belvízkárok kihatásai, a gazdasági

erőforrásokat meghaladó beruházások, egyes esetekben pedig a személyi jövedelem indokolatlan növekedése. A veszteség és alaphiány összege az állami gazdaságokban nagyobb, a termelőszövetkezetekben kisebb az 1970. évinél.

Az elmúlt évben romlott a vállalatok és szövetkezetek szerződéses fegyelme, lazult a fizetési fegyelem, a határidők betartása. Az árumozgást csak lassan követte a pénz mozgása. Mindezek következtében év közben emelkedett a fizetésképtelenné vált vállalatok és szövetkezetek száma.

A nyereségből képződő alapok közül a részesedési alapok várhatóan alacsonyabbak lesznek a megelőző évinél, ami a nyereségrészesedés csökkentésében jut kifejezésre. Ez egyrészt annak következménye, hogy év közben több helyen nem vették ki. Másrészt figyelembe a szabályozókat, s a lehetőségeket meghaladó bérfejlesztéseket valósítottak meg, másrészt annak, hogy több helyen visszaesett a nyereség tömege is.

6. A beruházási tevékenység 1971-ben tovább fokozódott meggyenkben is. A szocialista szektor 4,6—4,8 milliárd forintos beruházása közel félmilliárddal meghaladta az 1970. évit. Kedvezőtlen, hogy a beruházások összetételében tovább nőtt az építés aránya. Ugyanakkor az összberuházásoknak egyre nagyobb hányada az intenzív fejlesztést szolgálja.

A beruházási tevékenységben az országos negatív tendenciák közül meggyenkben néhány fokozottabban jelentkezik. A kivitelezők különböző címeken beállított pótlékokkal, felárakkal megnövelték a kivitelezési költségeket. Nem ritka a 25 százalékos és azt meghaladó haszonkulcsok felszámítása. A nagy kapacitáskereslet miatt az építőipari szervezetek erejüket meghaladó mértékű munkákba kezdtek, így sok építésnél több éves késedelem jelentkezik. Figyelemre méltó az is, hogy a beruházások pénzügyi forrásaiban meggyenkben igen magas — 35 százalék feletti — a hitel aránya. Ennek következtében a vállalatok és szövetkezetek többsége a fejlesztési alapját hosszú évekre leterhelte hitellel. A beruházók a fejlesztések forgóeszköz-szükségletének biztosítására nem fordítanak kellő gondot, ami fokozza a pénzügyi nehézségeket és hátráltatja a vállalatok folyamatos tevékenységét.

A megyei pártbizottság kiemelten foglalkozott a lakásépítéssel, az egyedi nagyberuházásokkal és a sertéslepek építésével. A lakásépítés üteme a terveknek megfelelő, és mintegy 3500 lakás felépítésére és átadására került sor. Az egyedi nagyberuházások közül megtörtént a Szegedi Házgyár üzembe helyezése, az MTA Biológiai Kutató Intézete első ütemére tervezett részt határidőre átadták, a második rész némi késedelemmel indult, de jó ütemben halad. A szegedi közlejt- és földgázipari létesítmények a termelő tevékenység alapvető feltételeit biztosítják, de a pénzügyi teljesítésben elmaradás tapasztalható. Az építési idő elhúzóódása miatt a tervezettnél 6000 sertésférőhellyel kevesebb került üzembe helyezésre.

nyeit javító beruházásokat, rekonstrukciókat.

Alá kell húzni annak fontosságát, hogy a pártszervek és szervezetek csak a párt és a kormány gazdaságpolitikai céljaival összhangban levő, a szocializmus gyorsabb és növekvő színvonalú építését, a dolgozó-alkotó ember élet- és munkakörülményeinek javítását szolgáló, a végzett munka és felelősség arányában történő elosztást támogassák. Ne fáradjanak bele az elvtelen nyereszkedés, a kormány erőforrásait érdemtelenül követelő törekvések, a harácsolás és az egoizmus elleni küzdelembe. Messzemenő segítséget adjanak viszont az elvszerű, a fegyelmezett, a becsületes gazdálkodási és termelési törekvésekhez — származzanak ezek akár a termelés vezetőitől vagy az egyszerű, de céljainkat támogató emberektől.

A lakosság szolgáltatási igényeinek jobb kielégítése céljából a tanácsai vállalatok, a ktsz-ek, és a szövetkezetek pártszervezetei ösztönözzék és segítsék a gazdasági vezetőket a lakosság igényeivel szemelő javító és szolgáltatási tevékenységre, tartalékainak kihasználására, kapacitásbővítés lehetőségeinek javítására.

A termelési agitáció és a tömegpolitikai munka akkor segíti gazdaságpolitikai és a gondolkodást formáló célkitűzéseink megvalósítását, ha a helyi eredményekre építve érvel, nevel és mozgósít.

E folyamat mozgatói mindenütt a pártszervezetek, a KISZ-esek, a szocializmus ügyéhez hű munkások, tsz-tagok és értelmiségiek legyenek. A gazdasági vezetők is jobban számoljanak intézkedéseik politikai következményeivel. Pártos törekvésekben igényesebben támaszkodjanak a kommunistákra, és fordítsanak nagyobb gondot tájékoztatásukra.

A kommunisták példamutatása gazdaságpolitikánk megvalósításának, a pártionkivüliek megnyerésének fontos eszköze. Legyünk ebben is igényesek a pártéletben, közéletben, gazdasági célkitűzéseink megvalósításában.

A sikeresebb és főleg konzekvensebb gazdasági tevékenység, a tudományosabb igénnyel szervezett vezetés nagyobb követelményeket támaszt a vezetők és dolgozók szakmai felkészültségével, politikai tisztánlátásával szemben. Eppen ezért a pártszervezetek felelősségteljesebben foglalkozzanak a káderek kiválasztásával, képzésével, továbbképzésével, érvényesítésével a párt káderpolitikai elveit, a személyzeti munka pártirányítását. A vezetők rendszeres továbbképzéséhez vegyék igénybe a tudományos intézmények és egyesületek segítségét. A tanácsai és gazdasági vezetők gondoskodjanak a szak- és segéd munkások továbbképzését célzó kormányhatározat megvalósításáról. A pártszervezetek és a tömegszervezetekben dolgozó kommunisták serkentsék a gazdasági vezetést, a szakszervezeteket a munkakörülmények, a szociális és kulturális ellátás javítására.

Gazdaságpolitikai célkitűzéseink ismeretetésében és végrehajtásában kapjon nagyobb szerepet a termelési agitáció minden ismert formája és módszere. Élni kell az élő szó, a meggyőzés, a vita hasznosításával a pártnapokon, üzemi és termelési tanácskozásokon, brigádgyűléseken és minden olyan fórumon, ahol tehetünk valamit az üzemi tervek és jövedelmek hatékony realizálásáért, a munka színvonalának növeléséért, a jó munkahelyi légkör kialakításáért. Építsünk ugyanakkor a szemléltető és írásos agitációra, az üzemi lapokra, faliújságokra, híradókra, felhívásokra és egyéb írásos tájékoztatókra. Az üzemi lapokban kapjanak nagyobb helyet a szocialista munkaverseny szervezése és segítése, a szocialista munkahelyi légkör kialakításának kérdése, a kiváló dolgozók és a tözsgárdatagok népszerűsítése.

Agitációs munkánk során törekedni kell olyan közszellem kialakítására, amely elítéli a pazarlást, a nagylábórlést, fellép a közpénzek herdálása ellen. A szolid, a takarékos magatartás beosztástól függetlenül mindenki számára, minden körülmények között kötelező norma legyen.

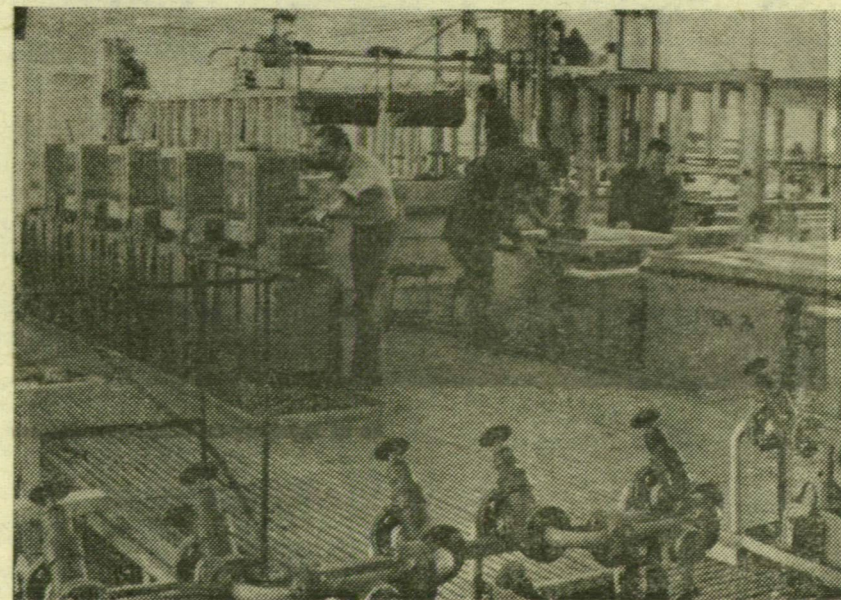
Párt- és tömegszervezeteink politikai nevelő munkájában kapjon nagyobb szerepet a dolgozók termelést segítő kezdeményezéseinek támogatása. Az anyagi érdekeltségre és a szocialista öntudatra egyaránt támaszkodva adjunk újabb lendületet a szocialista munkaversenynek. A mozgalom fellendítése érdekében a versenycélokat jobban összhangba kell hozni társadalompolitikai és gazdaságpolitikai céljainkkal, arra törekedve, hogy a szocialista munkaverseny minden formája a munkaköri köteleseket meghaladó mértékben se-

gítse a gazdálkodás fejlesztését, a jó minőségű, fegyelmezett munkát, az egyéni és közösségi tevékenység minél teljesebb kibontakoztatását. E követelmények kiterjesztésének elsősorban a kommunisták legyenek kezdeményezői. A szocialista brigádok töltsenek be mozgósító, példamutató szerepet a vállalat, szövetkezet életében, a munkában, művelődésben, közéletben és magánéletben egyaránt. A közösségi életben érvényesítsék a kölcsönös segítség elvét, lépjenek fel a munka- és technológiai fegyelem lazaságaival szemben.

A szocialista munkaverseny-mozgalom jelentős és nélkülözhetetlen tényezője most is, és lesz a jövőben is társadalmi, gazdasági fejlődésünknek. Ennek biztosításában nagy feladat hárul a gazdasági vezetőkre, a párt- és szakszervezeti szervekre, a KISZ-re és a szövetkezetek választott testületre.

A szocialista munkaverseny-mozgalom:

- az iparban járuljon hozzá a termékek külkereskedelmi versenyképességének fokozásához, a lakossági és a termelői fogyasztói igényeinek jobb kielégítéséhez, a minőség javításához, a termelési tevékenység emeléséhez, az önköltség csökkentéséhez. Az építőipari dolgozók munkaversenyén ezen túlmenően segítse az építkezések határidőre történő befejezését, javítsa a kivitelezési munka minőségét;
- a mezőgazdaságban segítse elő a korszerű termelés és üzemszervezési formák alkalmazását, az erő- és munkagépek komplex felhasználását és jobb kihasználását;

A fábiánsebestyáni „sertésgyár” egy részlete